

**Interreg
Nord**

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Tehtävät inventoinnit kohteittain ja tulosten toimittaminen

1. Yleistä

- Inventointikohteet ovat Natura-alueita tai niihin välittömästi rajoittuvia alueita (esim. Natura-alueen ulkopuolelle jatkuva matalikko), lisäksi inventoidaan yksi Natura-verkoston ulkopuolinen kohde.
- Video- ja kahlauspisteet arvotaan tarkemmin keväällä 2018 (Metsähallitus, SEAmBOTH -projekti). Kahlaus-sukelluslinjojen tarkat paikat määritellään tarkemmin toimittajan kanssa viimeistään aloituskokouksessa.
- Jotkut matalat pisteet voivat olla hankalasti saavutettavissa, sup-lauta tai vastaava voi olla toimiva näissä.
- Menetelmiin ja pisteisiin voidaan yhdessä tilaajan kanssa sopimalla tehdä pieniä työn sujuvuuden, tarkkuuden tai kohteen luonteen kannalta tarpeellisia muutoksia, jotka eivät oleellisesti vaikuta kustannuksiin.
- Mikäli inventointialue osoittautuu poikkeuksellisen monimuotoiseksi ja arvokkaaksi, voidaan alueella tehdä lisäkartoituksia tilaajan kanssa erikseen sopimalla.

2. Inventointikohteet ja -menetelmät

- Videopiste = VELMU -menetelmäoppaan mukainen videokuvauk;
- Kahlauspiste= inventointi pisteessä ("ruudussa") vedessä (vesikiikari, pintasukellus), arviointi tehdään kuten sukelluslinjan arviointipisteessä (ruutukoko kasvillisuuden runsaudesta riippuen 0,5-2 m²);
- Kahlaus-(sukellus)linja = VELMU-menetelmäoppaan mukaisesti kahlaten tai tarvittaessa sukeltaen tehtävä linja (pituus voi olla etukäteen määritelty);
- Kahlauspistelinja = linjalla tehdään etukäteen määritelty määrä pisteitä ensisijaisesti kahlaten (ks ed. kahlauspiste). Jos vesi on liian tummaa tai syvää, otetaan video;
- Jos menetelmänä *kahlaus- tai videopiste*, tehdään ensisijaisesti kahlauspiste, mutta jos vesi on liian tummaa tai syvää, otetaan video;
- Kaikilta inventointikohteilta ilmoitetaan myös Natura-luontotyyppit, mikäli niitä esiintyy;
- Inventointikohteelta ilmoitetaan myös havaitut suojelutasoa heikentävät tekijät.

1. FI1301911 Pajukari - Uksei - Alkunkarinlahti (Tornio)

1a Pajukari - Uksei

- 3 linjaa (100 m): 1 kahlaus- ja 1 sukelluslinja suistoon, 1 sukelluslinja suiston ja Pajukarin väliselle vesialueelle
- yhteensä 50 kahlaus- tai videopistettä

1b Alkunkarinlahti

- 1 kahlauslinja Alkunkarinlahden keskelle pituussuunnassa (NW-SE)

2 FI1300302 Perämeren saaret, Jakopankki ja Iso-Räiskö (Tornio, Kemi)

2a Jakopankki

- 5 videopistettä, 5 kahlauspistettä

2b Iso-Räiskö

- 20 pistettä, joihin sisältyy 2-5 videopistettä syvemmältä ja loput kahlauspisteitä

3. FI1300302 Perämeren saaret, Murhaniemi (Kemi)

- 10 kahlauspistettä ja 5 videopistettä Murhaniemen eteläosaan niemenkärjen ympäristöön

4 Karsikon edustan ja Laitakarin matalikko (Simo)

- 2 kpl 200 m sukelluslinjaa
- 20 videopistettä

3. Uhanalaisten kasvilajien inventointi

Mikäli em. inventointikohteilla (pisteet tai linjat) havaitaan silmälläpidettäviä tai uhanalaisia kasvilajeja, tarkistetaan esiintymät tarkemmin. ELY-keskus luovuttaa toimittajalle etukäteen tiedossa olevien uhanalaisten lajien esiintymien tiedot.

Esiintymä kartoitetaan soveltuvin osin uhex-lomakkeiden ohjeiden mukaisesti kuitenkin rajattuna siten, että laajan esiintymän kohdalla kartoitus tehdään korkeintaan noin 10 000 m² alalla inventointikohteen

läheisyydessä (linjan tai video-/kahlauspisteen ympäriltä siihen suuntaan, mihin esiintymä näyttäisi painottuvan). Kartoitustapa voi vaihdella lajin mukaan sovellettuna. Minimitarkkuutena voidaan kasveilla pitää kymmentä alan halkaisevaa linjaa, jotka on sijoitettu siten, että koko alue tulee läpikäydyksi. Käytetty kartoitustapa tulee kuvata. Tarkistetun esiintymän arvioidusta keskipisteestä otetaan koordinaatit (ilmoitetaan sekä WGS84- että YKJ- tai ETRS-TM53FIN -järjestelmässä). Lisäksi kirjataan tieto siitä, näyttääkö lajin esiintyminen ja /tai lajille sovelias elinympäristö jatkuvan inventoidun alueen ulkopuolella. Lajin esiintyminen ilmoitetaan pienissä (< 100 versoa) esiintymissä yksilömääränä, suuremmissä soveltuvalle runsausasteikolla. Tiedot raportoidaan tilaajan toimittamaan excel-taulukoon.

Uhex-lomakkeet ja ohjeet:

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Uhanalaiset_lajit/Maastolomakkeet

Mikäli kyse on alueelle poikkeuksellisesta löydöstä (esim. laji esiintyy aiemman tunnetun levinneisyysalueensa ulkopuolella tai esiintymä on muutoin hyvin merkittävä), voidaan tilaajan kanssa sopia kohdetta kartoitettavan laajemmalti lisätyönä.

4. Vieraslajien havainnointi

Vieraslajeja ei erikseen kartoiteta. Mikäli inventointien yhteydessä tehdään havaintoja vieraslajeista, kootaan näistä tieto omaan taulukkoonsa. Taulukossa ilmoitetaan inventointialue, laji, koordinaatit sekä WGS84 että YKJ- tai ETRS-TM53FIN -järjestelmässä, määrä tai suuremmissa kuin 100 yksilön esiintymissä arvio runsaudesta.

5. Tulosten toimittaminen:

- Raporttina toimii työpäiväkirja (VELMU -menetelmäoppaan liite 4), johon kootaan lomakepohjan perustietojen lisäksi myös mahdolliset normaalista poikkeavat havainnot ja muu havaintojen, niiden tulkinnan ja alueen tilan tai suojelun kannalta oleellinen tieto, jota ei tallenneta taulukoihin.
- Sukellus-kahlauslinjojen ja video- ja kahluupisteiden inventoinnin tulokset tunnistetietoineen toimitetaan tallennettuna tilaajan välittämille VELMU-hankkeen excel-lomakkeille. Lomakkeiden rakennetta ei saa muuttaa (viedään sellaisenaan tietokantaan).
- Havainnot vieraslajeista toimitetaan omana excel-taulukkonaan: laji, inventointialueen tunnus, pvm, koordinaatit, lajin yksilömäärä tai runsaus, havainnon tarkempi kuvaus tarvittaessa.
- Havainnot silmälläpidettävistä ja uhanalaisista lajeista kootaan myös omaan tilaajan toimittamaan excel-taulukkopohjaan. Pohjaa ei saa muuttaa. Mahdolliset lisätiedot toimitetaan erillisenä tiedostona.
- Videot toimitetaan tilaajalle USB-muistitikulla ja Excel-taulukot ja muut tiedostot USB-tikulla ja sähköpostina. Tilaajan kanssa voidaan sopia myös muusta toimitustavasta.